Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-147 d.d. 31 maart 2014
(prof.mr. E.H. Hondius, voorzitter, mr. W.F.C. Baars en mr. E.M. Dil-Stork, leden en mevrouw mr. E.C. Aarts, secretaris)

Samenvatting

De geldverstrekker heeft in het kader van de gedeeltelijk vervroegde aflossing van de geldlening een vergoeding bij Consument in rekening gebracht. Tussen partijen bestaat een verschil van mening betreffende de hoogte van de vergoeding alsmede over de vraag of Aangeslotene zou hebben nagelaten Consument tijdig te informeren omtrent de te betalen vergoeding. De Commissie is van oordeel dat de bepalingen met betrekking tot de vergoeding voldoende duidelijk zijn en Consument op de hoogte had kunnen dan wel moeten zijn van het feit dat aan vervroegde aflossing kosten zijn verbonden en op welke wijze de hoogte wordt vastgesteld. De vordering van Consument wordt afgewezen.

Consument

tegen

De naamloze vennootschap ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende klachtformulier inclusief bijlagen, ontvangen op 5 augustus 2013;
- het verweerschrift van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.
Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 7 maart 2014 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1. Consument, ex-werknemer van Aangeslotene, heeft op 19 oktober 2007 bij Aangeslotene een hypothecaire geldlening (hierna: 'geldlening') afgesloten met een hoofdsom van € 820.000,- en een variabele rente die is gebaseerd op het 1-maands Euribortarief, voor de financiering van een aantal appartementen.

3.2. In maart 2008 heeft Consument een bedrag van € 100.000,- afgelost op zijn geldlening, waarna Aangeslotene een vergoeding voor gedeeltelijke vervroegde aflossing van € 1.361,11 bij Consument in rekening heeft gebracht. Vervolgens heeft Consument in mei 2009 een bedrag van € 120.000,- afgelost op zijn geldlening en in november 2009 een bedrag van € 256.000,-. Aangeslotene heeft voor de gedeeltelijke vervroegde aflossing in mei 2009 een bedrag van € 1.200,- bij Consument in rekening gebracht. Ten aanzien van de vervroegde aflossing in november 2009 heeft Aangeslotene geen vergoeding in rekening gebracht.

3.3. In verband met de expiratie van bovengenoemde geldlening per 1 januari 2012 heeft Aangeslotene bij brief van 13 december 2011 Consument een verlengingsvoorstel doen toekomen. Op 16 december 2011 heeft Consument het voorstel ondertekend.

3.4. Partijen zijn in het verlengingsvoorstel overeengekomen de geldlening per 1 januari 2012 te continueren met een rente van 4,95% per jaar voor een periode van 3 jaar.

3.5. In het verlengingsvoorstel is voorts de volgende bepaling opgenomen:
"Naast de overeengekomen aflossing is geheel of gedeeltelijke vervroegde aflossing toegestaan. In het geval van vervroegde aflossing bent u een vergoeding voor vervroegde aflossing ("VVA") verschuldigd. De VVA is een bedrag gelijk aan de contante waarde van het verschil tussen (i) de verschuldigde rente over het vervroegd afgeloste bedrag over de resterende looptijd van de rentevastperiode en (ii) de Bondsrente die gedurende een vergelijkbare resterende looptijd zou zijn verschuldigd over dat bedrag (…)."

3.6. Bij e-mailbericht van 22 oktober 2012 heeft Consument Aangeslotene verzocht hem te informeren omtrent de consequenties van een eventuele verkoop van het appartementsrecht X. Aangeslotene heeft hierop bij e-mailbericht van 1 november 2012 gereageerd, met de volgende mededeling: *"(...)Daarnaast denk ik dat (maar daar moet ik nog goedkeuring voor krijgen) 120/m aan aflossing wel gevraagd zal worden."*

3.7. In het e-mailbericht van 7 november 2012 van Consument aan Aangeslotene is onder andere de volgende passage opgenomen:
"(…) Na eerdere indicaties van een 90K en 120K terugbetaling valt een terugbetaling van 100 procent van de opbrengst van circa 235K en blijven aflossen van 3 procent per jaar koud op mijn dak (…)."

3.8. Op 22 november 2012 is het koopcontract ten behoeve van de verkoop van het appartementsrecht X getekend. Bij brief van 16 januari 2013 heeft Aangeslotene de notaris bericht dat zij afstand zal doen van haar recht van eerste hypotheek, voor zover dit betrekking heeft op het appartementsrecht X, indien Consument een bedrag van € 200.000,- zou aflossen op zijn geldlening. Tevens heeft Aangeslotene een vergoeding voor vervroegde aflossing van € 12.116,23 bij Consument in rekening gebracht.

4. De vordering en grondslagen

4.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot vergoeding van € 10.916,- zijnde het verschil tussen de feitelijk door Consument betaalde boeterente en de boeterente die volgens Consument in rekening had mogen worden gebracht.

4.2. Deze vordering steunt kort en zakelijk op de volgende grondslagen:

- Aangeslotene heeft nagelaten Consument tijdig te informeren omtrent (de hoogte van) de te betalen vergoeding voor vervroegde aflossing. Indien Aangeslotene Consument wel tijdig zou hebben geïnformeerd, was Consument niet overgegaan tot verkoop van het appartementsrecht.
- De hoogte van de door Aangeslotene in rekening gebrachte vergoeding voor vervroegde aflossing was, gelet op de hoogte van de vergoedingen voor vervroegde aflossing die Aangeslotene eerder bij Consument in rekening heeft gebracht, niet te verwachten.
- Aangeslotene heeft zich jegens Consument niet gedragen zoals van een redelijk handelend en redelijk bekwaam dienstverlener verwacht mag worden. Het handelen van Aangeslotene is in strijd met de door haar gewekte verwachtingen en in strijd met de redelijkheid en billijkheid.

4.3. Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:

- De in rekening gebrachte vergoeding voor vervroegde aflossing is in lijn met hetgeen Consument met haar is overeengekomen in het verlengingsvoorstel d.d. 13 december 2011.
- De reden waarom de vergoeding voor vervroegde aflossing hoger is dan de eerder door Aangeslotene in rekening gebrachte vergoedingen bij vervroegde aflossing, is gelegen in het feit dat er voorheen sprake was van een variabele rente gebaseerd op het 1-maands Euribortarief, doch Consument in het verlengingsvoorstel een rentevastperiode van drie jaar is overeengekomen. Het is evident dat de in rekening gebrachte vergoeding voor vervroegde aflossing van een lening met een korte rentevastperiode afwijkt van de in rekening gebrachte vergoeding voor vervroegde aflossing van een lening met een langere rentevastperiode.

5. Beoordeling

5.1. De Commissie stelt vast dat tussen partijen niet ter discussie staat dat Consument in het kader van de gedeeltelijke vervroegde aflossing van de geldlening een vergoeding voor vervroegde aflossing verschuldigd is. Tussen partijen bestaat een verschil van mening betreffende de hoogte van de vergoeding alsmede over de vraag of Aangeslotene zou hebben nagelaten Consument tijdig te informeren omtrent de te betalen vergoeding.

5.2. Ten aanzien van de stelling van Consument dat Aangeslotene heeft nagelaten hem tijdig te informeren omtrent (de hoogte van) de te betalen vergoeding voor vervroegde aflossing, overweegt de Commissie als volgt.

5.3. In het door Consument ondertekende verlengingsvoorstel is bepaald dat in geval van (gedeeltelijke) vervroegde aflossing een vergoeding verschuldigd is. De te betalen vergoeding is gelijk aan de contante waarde van het verschil tussen de verschuldigde rente over het vervroegd afgeloste bedrag over de resterende looptijd van de

rentevastperiode en de Bondsrente die gedurende een vergelijkbare resterende looptijd verschuldigd zou zijn over het vervroegd afgeloste bedrag.

5.4. Door ondertekening van het verlengingsvoorstel wordt Consument geacht kennis te hebben genomen van de inhoud van dit voorstel en daarmee akkoord te gaan. Consument wordt derhalve geacht op de hoogte te zijn van het feit dat aan vervroegde aflossing kosten zijn verboden en op welke wijze de hoogte wordt vastgesteld. Daarbij neemt de Commissie in aanmerking dat de bewoordingen en strekking van de bepalingen in het verlengingsvoorstel, omtrent de vergoeding voor vervroegde aflossing, voldoende duidelijk zijn. Voorgaande wordt versterkt door het feit dat Consument een ex-werknemer is van Aangeslotene.

5.5. De Commissie overweegt voorts dat Consument, blijkens zijn e-mailbericht d.d. 7 november 2012, in ieder geval vanaf dat moment op de hoogte was van het feit dat Aangeslotene geen aflossing van € 120.000,- verlangde, maar dat het om een veel hoger bedrag zou gaan. Consument heeft vervolgens op 22 november 2012 het koopcontract getekend. Consument was derhalve voor het tekenen van het koopcontract op de hoogte van het bedrag dat Aangeslotene omstreeks aan aflossing van hem verlangde. Tevens wist dan wel had Consument moeten weten dat er een vergoeding voor vervroegde aflossing in rekening zou worden gebracht en op welke wijze de hoogte zou worden vastgesteld. Gelet op het voorgaande gaat de stelling van Consument, dat indien Aangeslotene hem wel tijdig zou hebben geïnformeerd hij niet tot verkoop van het appartementsrecht was overgegaan, niet op.

5.6. Met betrekking tot de stelling van Consument dat de hoogte van de door Aangeslotene in rekening gebrachte vergoeding voor vervroegde aflossing, gelet op de hoogte van de vergoedingen voor vervroegde aflossing die Aangeslotene eerder bij Consument in rekening heeft gebracht, niet te verwachten was, merkt de Commissie het volgende op. Consument refereert aan eerder gedane aflossingen die hebben plaatsgevonden in maart 2008, mei 2009 en november 2009. Op deze vervroegde aflossingen is het bepaalde in de oorspronkelijke offerte van toepassing. De grondslag voor de berekening van de vergoeding voor vervroegde aflossing in de oorspronkelijke offerte wijkt echter af van het bepaalde hieromtrent in het verlengingsvoorstel. De Commissie is dan ook van oordeel dat de hoogte van de eerder door Aangeslotene in rekening gebrachte vergoedingen voor vervroegde aflossingen niet vergeleken kunnen worden met de hoogte van de thans door Aangeslotene in rekening gebrachte vergoeding.

5.7. Resumerend is de Commissie van oordeel dat de klacht van Consument ongegrond is en de vordering moet worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan